

Titulació	Tipus	Curs
Geografia, Medi Ambient i Planificació Territorial	OB	2

Professor/a de contacte

Nom: Antoni Durà Guimerà

Correu electrònic: antoni.dura@uab.cat

Equip docent

Jordi Cristobal Rosselló

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Per a la matriculació en aquesta assignatura és molt important matricular-se també de l'assignatura de segon curs "Mètodes Qualitatius i Treball de Camp" (Codi 104248), ja que està vinculada a "Laboratori Territorial i Ambiental: Memòria".

A més, es recomana tenir aprovats un 70% dels crèdits de primer curs (7 de 10 assignatures) i un 60% del primer semestre de segon (3 de 5).

Per a cursar aquesta assignatura cal tenir un domini de català i/o castellà igual o superior al nivell B2

Objectius

L'assignatura, tal com indica el seu nom, té un caràcter aplicat i es guia per la metodologia d'Aprenentatge Basat en Reptes (ABS): es tracta d'afrontar problemes reals i complexos identificats pels diferents actors del territori per tal de realitzar una definició adequada i apuntar possibles solucions. L'aprenentatge per reptes és avui una metodologia àmpliament reconeguda que permet no sols tractar amb casos d'estudi reals, sinó també inserir l'estudiant en entorns en els que en un futur pot desenvolupar la seva carrera professional. Es tracta també d'una bona oportunitat d'experimentació dels coneixements i mètodes adquirits en altres matèries del Grau. En aquest Laboratori de segon curs (LTA-M) es dona importància a realitzar unes bones diagnosi del tema tractat, acabant en algunes propostes de solució d'aspectes específics del problema tractat.

Pel que fa al repte i cas d'estudi específic, es presentarà al principi de cada curs. A partir de la identificació de problemàtiques concretes expressades pels actors locals, es treballarà col·laborativament per tal de fer-ne una

diagnosi precisa i apuntar possibles solucions. La tasca combinarà el treball individual i en petits grups. Els resultats es presentaran en una Memòria de diagnosi i s'exposaran oralment, amb possible assistència dels actors implicats.

També és un objectiu d'aquesta assignatura aplicar els coneixements de Sistemes d'Informació Geogràfica adquirits en cursos anteriors, especialment pel que fa a la generació d'informació cartogràfica.

Resultats d'aprenentatge

1. CM31 (Competència) Desenvolupar un projecte de diagnòstic territorial i ambiental aportant propostes innovadores als mètodes, els processos i la gestió de problemes ambientals.
2. CM33 (Competència) Elaborar una memòria de diagnosi mitjançant l'aprenentatge per reptes demostrant tenir iniciativa, proactivitat i capacitat d'adaptació a entorns nous.
3. KM49 (Coneixement) Definir les problemàtiques territorials principals d'un cas d'estudi.
4. KM50 (Coneixement) Introduir el marc normatiu i de planejament en el contingut de la memòria de l'instrument de planejament.
5. SM44 (Habilitat) Proposar actuacions sobre reptes geogràfics, ambientals i territorials plantejats per actors locals en un estudi de cas real.
6. SM45 (Habilitat) Analitzar les debilitats i fortaleces de l'objecte d'estudi mitjançant la recopilació de dades qualitatives.
7. SM45 (Habilitat) Analitzar les debilitats i fortaleces de l'objecte d'estudi mitjançant la recopilació de dades qualitatives.

Continguts

Els continguts tenen un doble caràcter: d'una banda metodològic (l'aprenentatge per reptes, com elaborar una diagnosi, una monografia local, mètodes d'anàlisi del repte) i de l'altra pràctics (coneixement de la realitat de la localitat estudiada, i de les característiques del repte seleccionat).

1. Introducció a la metodologia d'Aprenentatge Basat en Reptes.
2. La Memòria de Diagnosi: procediment d'elaboració.
3. El municipi objecte d'estudi: elaboració d'una monografia local.
4. El repte objecte d'anàlisi.
5. El marc normatiu i de planejament.
6. Eines per a la diagnosi del repte escollit
- 7.. Eines SIG de suport a l'anàlisi del cas d'estudi.
8. Esbós de possibles solucions en relació al repte definit.
9. Recursos per a la presentació dels resultats

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-------	------	--------------------------

Tipus: Dirigides

a) Classes expositives sobre metodologia i el cas d'estudi (TE)	15	0,6	CM31, KM49, KM50
b) Treball de camp conjunt (PCAM)	8	0,32	CM33, KM49, SM45
c) Activitat pràctica (PAUL)	12,5	0,5	CM31, KM49, KM50, SM45
d) Exercicis SIG (PLAB)	12,5	0,5	CM31, CM33, KM49, SM44

Tipus: Supervisades

a) Sessions d'orientació de la Diagnosi	15	0,6	CM31, CM33, KM49, KM50, SM44, SM45
b) Orientació per a la presentació de resultats	8	0,32	KM49, KM50, SM44

Tipus: Autònomes

a) Lectures teòriques i metodològiques	15	0,6	CM31, CM33, KM49, KM50
b) Cerca d'informació: documentació, estadístiques i treball de camp	20	0,8	CM31, CM33, KM49
c) Anàlisi i preparació de la diagnosi	25	1	CM33, KM49, KM50, SM45
d) Presentació de resultats	15	0,6	CM33, SM44, SM45

Seguint la metodologia de l'Aprenentatge Basat en Reptes, l'assignatura es basa en un conjunt coordinat de treballs pràctics que condueixen a l'elaboració i presentació d'una Memòria de Diagnosi territorial i ambiental sobre aspectes molt concrets del problema plantejat pels actors locals, aportant finalment algunes propostes de solució per a resoldre'ls.

La tasca es durà a terme en part de forma individual i en part en grups reduïts de 3 estudiants, que poden agrupar-se de forma flexible en funció de la dinàmica de treball. L'activitat pràctica anirà acompanyada d'un conjunt de sessions teòriques i metodològiques de suport, així com de la tutoria de tot el procés d'aprenentatge. A més, aquest procés es farà en coordinació amb l'esmentada assignatura de Mètodes Qualitatius i treball de Camp (MQTC): en particular, es comparteix amb MQTC una part de les sortides de camp i dels mètodes qualitatius (entrevistes a actors del territori, observació, etc.). El contingut de les sortides es triarà en funció de l'objectiu específic del curs.

Les etapes de la metodologia d'aprenentatge per reptes són:

1. Descoberta

La primera fase suposa un doble reconeixement:

a) d'una banda, del territori i la problemàtica d'estudi per a cadascun dels grups de treball, entrant en contacte amb els primers actors del territori, en particular els responsables del repte plantejat.: es faran visites conjuntes a l'àrea d'estudi;

b) de l'altra, de les eines necessàries per a desenvolupar adequadament la investigació posterior: l'elaboració de la diagnosi, i el procediment per a la resolució del repte plantejat.

En aquesta fase, cada grup farà un lliurament sobre la monografia local.

2. Investigació

La investigació ha de seguir el procés d'anàlisi que requereixi el repte plantejat. Aquesta etapa també té un doble vessant:

- a) D'una banda s'exploren els documents de caràcter general (anàlisis i projeccions demogràfiques, dades sobre el repte plantejat, els marcs normatius...).
- b) De l'altra, es pren contacte amb el territori, realitzant entrevistes als seus responsables i visitant instal·lacions, observant els usuaris i l'entorn. En aquesta part és fonamental la cooperació amb l'assignatura MQTC.

En aquesta fase, caldrà mostrar individualment els coneixements sobre la metodologia i sobre el territori estudiat.

3. Identificació de necessitats i propostes de millora

La tercera fase es caracteritza per l'obtenció de resultats, identificant amb precisió les mancances en cada un dels sectors, i arribant a assenyalar propostes de millora en un nivell inicial per a la part del repte analitzada per cada grup.

Aquestes activitats contaran amb el reforç de conferències ofertes per algun actor local o expert en el repte estudiat.

4. Presentació de Resultats

La comunicació dels resultats és un pas imprescindible del procés. Es farà en dos formats:

- Memòria de Diagnosi
- Presentacions orals

Com s'ha dit prèviament, es preveu la presentació dels resultats clau, amb possible assistència d'actors o responsables involucrats en el repte estudiat.

Activitats formatives

Dirigides

Classes expositives sobre metodologia i sobre el cas d'estudi

Treball de camp conjunt per a la primera anàlisi territorial

Activitat pràctica

Exercicis SIG de generació d'informació cartogràfica

Supervisades

Sessions d'orientació i seguiment de l'elaboració de la Memòria

Sessions d'orientació i seguiment de la presentació dels resultats (presentació oral)

Autònomes

Lectures metodològiques i sobre el problema plantejat (el territori i els equipaments)

Cerca i anàlisi d'informació: documentació i estadístiques

Treball de camp: visites als equipaments i entrevistes a responsables

Elaboració dels resultats: Memòria, presentació oral, pòsters.

En les sortides de camp s'aplicarà el Protocol de Sortides de Camp de la Facultat.

A començament de l'assignatura el professorat explicarà el protocol de mesures i bones pràctiques de les sortides de camp.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes compleixin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exercicis SIG (individuals)	20%	0	0	CM31, CM33, KM49, SM44
Memòria en grup de la diagnosi territorial i ambiental	25%	0	0	CM31, CM33, KM49, KM50, SM44, SM45
Memòria individual i exercicis de seguiment	20%	0	0	CM31, CM33, KM49, KM50, SM44, SM45
Participació i presentació oral de la Memòria	15%	0	0	KM49, KM50, SM44
Prova escrita	20%	4	0,16	KM49, KM50

Aquesta assignatura NO preveu el sistema d'avaluació única.

L'avaluació tindrà en compte:

- a) Els resultats finals del procés d'elaboració de la Memòria de la Diagnosi territorial i ambiental (Memòria escrita i presentació oral), on s'avaluarà el procediment i l'assoliment en la resolució del repte plantejat.
- b) El procés gradual d'aprenentatge, a partir de diversos exercicis de seguiment de grup i individuals.
- c) Realització d'una prova escrita (es pot dividir en dos dies diferents) d'avaluació d'assoliment de la metodologia i els continguts relacionats.

A més, alguns aspectes de la Memòria (continguts, metodologia) seran avaluats dins l'assignatura "Mètodes qualitatius i treball de camp".

L'assignatura segueix un calendari d'aprenentatge i d'avaluació continuats que cal anar seguint puntualment. Cal respectar les dates de lliurament dels treballs. L'endarreriment en els lliuraments suposarà una penalització d'un 10% de la nota per dia. En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor informarà l'alumnat del procediment i de la data de revisió de les qualificacions.

La nota de l'assignatura serà la mitjana de les notes obtingudes en els diferents ítems avaluats. La no realització d'algun dels ítems implica que l'assignatura sigui "No evaluable". Per a poder fer mitjana caldrà haver obtingut almenys un 4 en cadascun dels ítems evaluables.

Recuperació: per optar a recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total.

Seràn ítems recuperables els exercicis de seguiment i la prova escrita. Per la seva naturalesa, no es podran recuperar la Memòria escrita ni les presentacions orals.

L'assistència a les sortides conjuntes de Treball de Camp i a les presentacions orals és obligatòria. En cas de no poder assistir-hi, caldrà un justificant de la causa. La no assistència sense justificació a aquestes activitats donarà lloc a que l'ítem no sigui avaluable.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0. Aquells actes d'avaluació en què hi hagi hagut irregularitats no són recuperables.

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com ara la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos, resums per a l'estudi... L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

Algunes referències bàsiques. La bibliografia es presentarà més detalladament a l'inici de l'assignatura.

Metodologia de les Diagnòsis

Generalitat de Catalunya (2004?). *Planejament territorial. Criteris*. Barcelona, Departament de Política Territorial i Obres Públiques.

http://territori.gencat.cat/web/.content/home/06_territori_i_urbanisme/01_ordenacio_del_territori/20_plans_territori

Generalitat de Catalunya (2009). *Memòria ambiental (Document orientatiu per a la redacció de la memòria ambiental en el marc de l'avaluació ambiental de Plans d'Ordenació Urbanística municipal)*. Barcelona, Departament de Medi Ambient i Habitatge.

http://territori.gencat.cat/web/.content/home/01_departament/documentacio/documentacio/medi_ambient_i_soste

Ruiz, Robert (dir) (2012). *La diagnosi del territori com a suport a les decisions estratègiques*. Guies metodològiques per a la planificació estratègica, 3, Barcelona, Diputació de Barcelona.

<https://www1.diba.cat/llicencia/pdf/51168.pdf>

Nel·lo, Oriol (2012). *Ordenar el territorio. La experiencia de Barcelona y Cataluña*. Valencia, Tirant lo Blanch.

Departament de Territori i Sostenibilitat. (2012). *Text Refós de la Llei d'urbanisme de Catalunya*, Col·lecció "Quaderns de legislació", 94 (2a edició), Generalitat de Catalunya.

<https://seuelectronica.vilanova.cat/content/tramits/REFOSurbanisme2.pdf>

Castañer, M. (ed) (2012). *El planejament territorial a Catalunya a inici del segle XXI: una nova interpretació i projecció del país*, Societat Catalana d'Ordenació del Territori.

Programari

Programari de Sistemes d'Informació Geogràfica

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	2	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PCAM) Pràctiques de camp	11	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PCAM) Pràctiques de camp	12	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	11	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	12	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt